

ภากร อุคม 2550: ความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมชิ้นส่วนประกอบ
และอุปกรณ์รถยนต์ของประเทศไทย ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
เศรษฐศาสตร์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ ประธานกรรมการที่ปรึกษา: อาจารย์จรัสศักดิ์
พงษ์พิชญพิจิตร, Ph.D. 103 หน้า

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมชิ้นส่วนประกอบและอุปกรณ์รถยนต์ไทย ด้านผลการแข่งขันและปัจจัยต่างๆ ที่ก่อให้เกิดความได้เปรียบเชิงแข่งขันในการส่งออกของไทยเปรียบเทียบกับจีน ในกรณีตลาดญี่ปุ่น โดยใช้ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2543-2549 มาวิเคราะห์ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความสามารถในการแข่งขันของไทยและจีนตามทฤษฎีระบบเพชรสมบูรณ์ของไมเคิล อี. พอร์เตอร์

ผลการศึกษาสรุปได้ว่าอุตสาหกรรมชิ้นส่วนและส่วนประกอบรถยนต์ไทยไม่มีความสามารถในการแข่งขันกับจีนในตลาดญี่ปุ่น เนื่องจากไทยมีการผลิตที่เน้นใช้แรงงาน โดยเฉพาะแรงงานไร้ฝีมือเหมือนจีน แต่มีค่าจ้างแรงงานที่สูงกว่า ประกอบกับจีนสามารถส่งสินค้าไปยังญี่ปุ่นได้ถูกและรวดเร็วกว่าอีกทั้งมีวัตถุดิบในการผลิตที่พร้อมกว่าและมีตลาดภายในประเทศขนาดใหญ่รองรับทำให้มีต้นทุนต่อหน่วยที่ต่ำกว่า ปัจจุบันระบบการจัดการของบริษัทยนต์ทั่วโลกมักใช้วิธีการจัดหาจากทั่วโลก (Global Sourcing) และการสร้างเครือข่าย Supply Chain ในการจัดหาชิ้นส่วนรถยนต์ ทำให้ประเทศญี่ปุ่นนำเข้าชิ้นส่วนรถยนต์จากจีนมากกว่าไทยและจีนสามารถครองส่วนแบ่งสูงสุดในตลาดญี่ปุ่นได้ การที่ญี่ปุ่นยังคงนำเข้าชิ้นส่วนรถยนต์จากผู้ผลิตไทยบ้างเนื่องจากผู้ผลิตนั้นเป็นบริษัทในเครือหรือเป็นบริษัทที่ญี่ปุ่นร่วมลงทุนด้วย นอกจากนี้ชนิดของชิ้นส่วนรถยนต์ที่ผลิตในประเทศไทยหลายชนิดใช้ในญี่ปุ่นไม่ได้ เนื่องจากรถยนต์ที่ผลิตในญี่ปุ่นและในไทยบางครั้งมีรุ่นและแบบไม่เหมือนกัน

ดังนั้นเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ภาครัฐควรมีการส่งเสริมอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่องให้มีความสามารถมากขึ้น โดยเฉพาะการผลิตวัตถุดิบ ส่วนภาคเอกชนควรให้ความสำคัญด้านการวิจัยและพัฒนามากขึ้น เพื่อให้สามารถใช้เทคโนโลยีที่สูงขึ้นในการผลิต นอกจากนี้ภาครัฐควรเจรจาการค้าระหว่างประเทศเพื่อหาตลาดใหม่เพิ่มขึ้นและพัฒนาท่าเรือให้มีความสะดวกมากขึ้น